

HVORDAN FÅ STUDENTER I SPANSK PÅ UNIVERSITETSNIVÅ TIL Å ØKE SINE FERDIGHETER I SPONTAN MUNTLLIG TALE OG INTERAKSJON? – ET FORSØK PÅ Å LA STUDENTENE TA STYRINGEN¹

Gro Nygård²

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, NTNU

Innledning

Mange spanskstudenter synes det første året på universitetet er svært utfordrende. De fleste som tar spansk årsstudium på NTNU kommer rett fra videregående skole og har ofte praktisert lite spontan muntlig tale. Undervisning på universitetet har tradisjonelt vært preget av tavleundervisning og forelesning. Nå er det power point, mer studentaktivitet og obligatorisk arbeid som gjelder – men studentene prater fremdeles lite spansk. Noen studenter går gjennom hele semesteret uten at de i det hele tatt har snakket spansk. Hvordan kan studentene hjelpes til å snakke mer? Jeg vil i dette innlegget fortelle om hvordan jeg har organisert gruppeundervisninga i et spanskemne på en slik måte at studentene ”tvinges” til å snakke mer spansk. Dette gjøres blant annet ved hjelp av gruppelogg, google docs og kollokviegrupper. Jeg vil vise eksempler og reflektere over resultatene med prosjektet.

Bakgrunn for prosjektet

På NTNU har et emne som gir 7,5 studiepoeng to timer forelesning og to timer gruppeundervisning pr uke. I emner som har mange studenter settes det opp to eller flere tidspunkt for gruppeundervisning slik at man har blir færre på gruppa. Hensikten bak denne inndelinga er at forelesningen fungerer som en type dosering eller presentasjon av kunnskap mens gruppeundervisningen er tenkt som en undervisningsform der studentene er mer delaktige. I mine år som underviser i spansk på basisnivå er det min erfaring at det er svært utfordrende å få studentene til å utnytte den sistnevnte undervisningsressursen på en god måte. Studentene har en tendens til å oppfatte forelesning som viktigere enn gruppeundervisning og velger i

¹ **Resumen:** En beskrivelse av et prosjekt gjennomført i et ferdighetsemne i spansk på basisnivå der obligatoriske kollokviegrupper og gruppelogg i google docs ble brukt for å øke studentenes muligheter til å praktisere spontan muntlig tale og interaksjon.

² **Gro Nygård** (gro.nygard@ntnu.no) er universitetslektor i spansk språk ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Hun har erfaring fra undervisning i spansk på alle nivå i det norske utdanningssystemet og har siden 2005 jobbet ved NTNU. Hennes faglige interesser er spansk fagdidaktikk, studentaktiv læring og innovative læringsmetoder.

ANPE-Norge. V Congreso nacional: *¿Cómo crear puentes entre los diferentes niveles de enseñanza en las escuelas y las universidades?* Trondheim, 19-21/11-15

for stor grad å ikke møte opp på gruppeundervisning. Det er også en utfordring å tilrettelegge for nivåforskjellene blant studentene. Disse er ofte store og studentene har behov for øving i ulike typer ferdigheter. Noen kommuniserer for eksempel svært godt på spansk, men snakker med mange feil. Andre kan ha et høyt faglig nivå på skriftlig arbeid og på grammatikk, men de kan ikke delta i en enkel muntlig samtale fordi de ikke har automatisert ordforråd og setningsstrukturer. I språkemner, som også ofte er emner der språkferdigheten må øves opp, er det svært viktig at studentene møter opp på gruppeøving og at de finner denne nyttig og motiverende. Jeg har derfor lenge ønsket å lage et opplegg der alle typer studenter kan få faglig utbytte og praktisk språktrening uavhengig av hvilket nivå de er på.

Anledningen til dette bydde seg da jeg våren 2014 ble med i PROSJEKTIL (Levang, 2016), et tverrfaglig prosjekt ved NTNU som skulle gi 20 vitenskapelige ansatte et kompetanseløft innen innovative læringsformer. Emnene som var med i prosjektet skulle være såkalt fleksible, det vil si bruke en type læringsformer som gjorde det mulig å følge undervisning i emnet selv om man ikke kunne være tilstede på campus i særlig grad (da mange av studentene som skulle ta emnene var lektorstudenter som hadde praksis). Jeg utviklet da et fleksibelt emne i spansk årsstudium som blant annet innebar en ny måte å organisere gruppeundervisningen på.

Hva ønsket jeg å oppnå?

Jeg ønsket å organisere gruppetimene slik at studentene snakket mer spansk med hverandre i større del av tiden. Et av hovedmålene var at alle studenter skulle snakke spontant på spansk hver uke om pensumrelaterte emner.

Jeg ønsket samtidig at studentene skulle bevisstgjøres egen læringsprosess og at de selv skulle sette seg delmål for uka som var tilpasset deres egne behov. Jeg ville i mindre grad styre aktiviteten i timene og ønsket at dette ansvaret skulle tas over av studentene.

Jeg ville også at studentene skulle få praktisert spansk med andre studenter på samme nivå som de selv var på.

Studentgruppa og emnet

Emnet som jeg har brukt i prosjektet heter *SPA1201 Spansk språkferdighet I* og er et ferdighetsemne i spansk språk som ligger i første semester for studenter på årsstudium i spansk. Studentgruppa i emnet består av studenter fra ulike

ANPE-Norge. V Congreso nacional: *¿Cómo crear puentes entre los diferentes niveles de enseñanza en las escuelas y las universidades?* Trondheim, 19-21/11-15

studieprogram, men de aller fleste kommer rett fra videregående skole og tar spansk som sitt første fag. Dette innebærer at de ikke er vant til universitetets frie arbeidsform og at de kan trenge mer konkret informasjon om hva de skal gjøre og hvordan de skal studere.

Muntlig spontan tale

Læringsmål for emnet er B1 i alle språklige ferdigheter ifølge Det europeiske referanserammeverket for språk (Council of Europe Council for Cultural Co-operation, 2001). Når det gjelder muntlig produksjon er målene følgende:

Muntlig interaksjon

Jeg kan klare meg språklig i de fleste situasjoner som kan oppstå når jeg reiser i et område der språket snakkes. Jeg kan uforberedt delta i samtaler om kjente emner, emner av personlig interesse eller som er viktige i dagliglivet (f.eks. familie, hobby, arbeid, reise, aktuelle hendelser).

Muntlig produksjon

Jeg kan gi en enkel, sammenhengende framstilling av hendelser, erfaringer, drømmer, håp og planer. Jeg kan kort forklare og begrunne mine meninger og planer. Jeg kan fortelle en historie eller gjenfortelle handlingen i en bok eller film og beskrive reaksjonene mine.

Dette kan synes som lave mål og mange tror at studentene allerede kan spansk så godt at de behersker disse samtalene, men min erfaring tilsier at dette ikke er tilfellet. De fleste av studentene er ikke på dette nivået. Dette bekreftes også i en undersøkelse gjort av Berit Grønn og Ane Christiansen som ble presentert på Norsk spansklærerforenings femte, nasjonale konferanse 19. - 21. november i 2015 ved NTNU (ANPE 2015). Den forteller om studenter som opplever stort sprik mellom kravene i videregående skole og på universitet.

Gruppeundervisning – ny organisering

Jeg organiserte alle studentene i kollokviégrupper med ca. 4-5 studenter i hver gruppe. Gruppene ble dannet studentene selv, etter mine kriterier, på et felles obligatorisk møte. Kriteriene gikk ut på hvordan de ville jobbe (på nett, på campus med meg som veileder eller uten veileder), hvilken bakgrunn og nivå de hadde i spansk, og hvor ambisiøse de var med hensyn til arbeidsinnsats og resultat.

Gruppa fikk i oppgave å møtes minst én gang i uka og jobbe med ukas mål og tema. I begynnelsen satte jeg opp forslag til arbeidsoppgaver fra boka, men etterhvert gjorde studentene dette selv. Gruppene kunne selv velge om de ville jobbe i den oppsatte timen på campus eller jobbe alene på et annet tidspunkt. Arbeidet ble dokumentert gjennom at de skulle skrive gruppelogg i google docs hver uke. Her kunne jeg følge arbeidet dere og skrive kommentarer. Loggen skulle leveres inn som obligatorisk innlevering på slutten av semesteret. Dette gjorde at alle studentene måtte møte gruppa si og sikret at alle snakket spansk hver uke.

Studenter som snakket flytende spansk fra før og som ikke hadde behov for denne øvingen, ble fritatt for oppgaven.

Gruppelogg

I gruppeloggen skrev studentene om hvem som var til stede, hva de hadde gjort, hvilke mål som ble nådd og hva de eventuelt skulle gjøre til neste gang. Gruppen fikk selv velge om de skulle skrive på spansk eller norsk. Hver gruppe hadde en gruppeleder som hadde hovedansvaret for at loggen ble skrevet. I fig. 1 er det et eksempel på hvordan en utfylt gruppelogg kunne se ut.

Innleveringen av loggen ble gjort individuelt. Hvis en student hadde byttet gruppe i løpet av semesteret, leverte han/hun inn deler av to (eller flere) logger som dokumenterte samarbeidet som hadde blitt gjort.

Objetivos de aprendizaje, semana 36: - cómo aprender una lengua, estilo de aprendizaje, opiniones - gramática: el gerundio, el superlativo, la preposición DE
Presentes en el seminario: XXXXX, XXX, XXX, XXXX, XXXX
¿Qué habéis hecho hoy? Hoy hemos trabajado con capítulo 3 de Vía Rápida, y hemos hecho las tareas 2, 3, 4, 5, y 8 orales. Ahora hablamos más español que la semana pasada.
¿Qué vais a preparar para la próxima vez? Para la próxima vez vamos a probar hablar solamente español todo el tiempo.
Preguntas para la profesora:
Comentarios y respuestas de la profesora: Muy buen trabajo. ¡Seguid así!

Fig. 1

Hvordan gikk det?

Denne måten å organisere gruppeundervisning på, ble gjennomført høsten 2015. Jeg vil her gjøre rede for noen av resultatene jeg observerte sammenlignet med tradisjonell organisering som jeg har gjort tidligere.

Studentene ble mer selvstendige og styrte arbeidet sitt i retning av egne mål og det de selv trengte å øve på. De jobbet sammen med studenter på samme nivå som seg selv slik at de som trengte å øve på grunnleggende ting kunne gjøre dette uten å føle at de tok tiden til de som hadde lært seg det samme for lenge siden. På samme måte kunne studenter på høyere nivå jobbe med mer avanserte oppgaver og få veiledning tilpasset deres nivå. Å være del av en fast gruppe så ut til å gi studentene både sosial støtte og kontroll slik at det ble vanskeligere å ikke møte opp. Dette ble også nevnt av flere i evalueringen av kurset. Som svar på hva de syntes om at gruppesamarbeidet var obligatorisk svarte en student følgende: "For min del har det vært viktig at de har vært nettopp obligatoriske. Jeg følte meg mer forpliktet til å møte opp, også fordi vi var inndelt i faste grupper".

På spørsmål om hva de syntes generelt om gruppetimene, fikk jeg blant annet følgende utsagn som svar: "Har hjulpet på motivasjonen til å møte opp underveis, og har nesten automatisk skapt en kollokviegruppe der jeg kan jobbe før alle eksamener, noe jeg setter veldig pris på." " De bidro veldig mye på å bedre ferdighetene i spansk muntlig, og åpnet for samarbeid som kan være vanskelig å få til utenfor klasserommet."

Uten at jeg har målbar dokumentasjon på dette mener jeg at studentene snakket mer spansk sammen i løpet av timen enn de hadde gjort tidligere. Spansk ble i større grad et naturlig kommunikasjonsspråk og ikke bare et språk de brukte for å løse oppgaver. Dette merket jeg for eksempel ved at studentene ved flere anledninger allerede satt sammen i grupper og pratet spansk da jeg kom inn til timen. De var ofte allerede i gang med arbeidet og var mindre avhengige av meg for å få utbytte av timen. Dette ga meg anledning til å gi tilpasset veiledning og undervisning til grupper eller studenter som trengte det. Undervisningen ble dermed formet av studentenes initiativ og utfordringer i stedet for at jeg bestemte innhold og arbeidsoppgaver. Arbeidsmetoden frigjorde også tid slik at jeg i større grad kunne gå rundt å observere og lytte til studentenes muntlige språkproduksjon og kommentere og veilede der jeg fant det nødvendig.

Selv om kollokviegruppene kunne velge å møtes på andre tidspunkt enn den oppsatte gruppetimen valgt de fleste å komme til gruppetime med veileder. Det var også generelt et bedre og mer jevnt oppmøte enn det var med tradisjonell organisering. Dette var et veldig positivt og ønsket resultat da vi lenge har hatt utfordringer med å få studenten til å bruke gruppeundervisningen.

Forbedringspotensial

En ting som kan forbedres ved opplegget er at google-dokumentene utvikles til å inneholde større grad av faglig refleksjon for studentene. Slik de var utformet nå fungerte de først og fremst som verktøy for å dokumentere (og delvis kontrollere) at studentene møttes og gjorde jobben sin. Dette var i utgangspunktet også hensikten, men jeg tenker at det kunne vært interessant å bruke loggen til skrivetrening og faglig kommunikasjon med faglærer.

Et annen sak som jeg fikk tilbakemelding om var at noen studenter egentlig hadde lyst til å bytte gruppe, men at de opplevde det som sosialt vanskelig å skulle forklare medelevene at de for eksempel syntes at nivået på gruppa var for lavt. Nivådeling av grupper er omdiskutert i norsk skole og for mange av studentene er det nok en ukjent arbeidsform. Dette kan muligens med fordel gis noe mer oppmerksomhet, for eksempel gjennom at jeg snakker med studentene om det og at jeg spør direkte om noen vil bytte gruppe. Samtidig kunne jeg ha brukt noe tid på å lære studentene om gruppearbeid som arbeidsmetode.

Konklusjon

Min erfaring med dette prosjektet er svært positiv og jeg kommer til å gjennomføre det på samme måte neste år, i tillegg til å innføre det på et nytt emne. Mitt inntrykk er at studentene snakket mer spansk med hverandre og at de ble vant til å bruke spansk som et kommunikasjonsverktøy. Jeg tror samtidig det hjelper studentene til å få til en mykere overgang mellom videregående skole og universitet og at de med enkle grep gis mulighet til å venne seg til den frie arbeidsformen som er har vært tradisjonen på humanistiske fag.

Bibliografi

ANPE (2015): *Overgangen fra videregående skole til høyere utdanning – spansk (1)*. «Setningsanalyse på spansk – hva er vitsen?» Tilgjengelig fra <https://anpe5.wordpress.com/programa-del-congreso/> [Lest 22. januar 2015]

ANPE-Norge. V Congreso nacional: *¿Cómo crear puentes entre los diferentes niveles de enseñanza en las escuelas y las universidades?* Trondheim, 19-21/11-15

Council of Europe Council for Cultural Co-operation (2001): *Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment.* Cambridge: Cambridge University Press

Levang, Lisbeth Elvira (2016): *En kvalitativ følgestudie av PROSJEKTIL.* Trondheim: Norges tekniske-naturvitenskapelige universitet, Det humanistiske fakultet, Institutt for språk og litteratur